

Uğur ÇOLAK

İstanbul (4) No'lu Fikri ve Sınai Haklar
Hukuk Mahkemesi Hakimi

TÜRK MARKA HUKUKU

İÇİNDEKİLER

2. BASKIYA ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER.....	IX
KISALTMALAR.....	XXIX

GİRİŞ

I. GENEL OLARAK.....	1
II. 556 SAYILI KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME ÖNCESİ DÖNEM....	2
III. 556 SAYILI KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME.....	2
IV. MEHAZ AVRUPA BİRLİĞİ MEVZUATI	3
V. MARKA HUKUKU ALANINDA TÜRKİYE’NİN TARAF OLDUĞU ULUSLARARASI ANTLAŞMALAR	3
VI. YABANCI UNSURLU UYUŞMAZLIKLARDA UYGULANACAK HUKUK	4
1. Sözleşmeden Doğan Borç İlişkilerinde Uygulanacak Hukuk.....	5
2. Haksız Filler Nedeniyle Uygulanacak Hukuk.....	6
3. Haksız Rekabet Nedeniyle Uygulanacak Hukuk.....	6

BİRİNCİ BÖLÜM

MARKA KAVRAMI, MARKA TÜRLERİ VE FONKSİYONLARI

I. MARKA KAVRAMI	7
1. Genel Olarak “Marka”	7
2. Marka Hakkının Niteliği ve Süresi	9
3. Tescilli Marka – Tescilsiz Marka Ayrımı.....	9

4. Tescilli Marka Korumasından Yararlanacak Kişiler (KHK md.3)	9
5. Milletlerarası Anlaşmaların Öncelikle Uygulanması(KHK md.4)	11
6. Yabancı Marka Sahiplerinin Açacakları Davalarda Teminat Gösterilmesi..	11
II. MARKA'NIN FONKSİYONLARI.....	13
1. Kaynak Gösterme Fonksiyonu	13
2. Ayırd Etme Fonksiyonu	13
3. Reklam , Yatırım ve İletişim Fonksiyonu	14
4. Garanti ve Kalite Fonksiyonu	15
III. MARKA TÜRLERİ.....	15
1. Kullanım Amacına Göre	15
2. Tanınmışlık Derecesine Göre	15
3. Sahiplerine Göre.....	16
A. Bireysel Markalar.....	16
B. Ortak Markalar ve Grup Markaları	16
C. Garanti Markaları.....	17
4. Tescil Amacına Göre.....	18

İKİNCİ BÖLÜM

MARKA OLABİLECEK İŞARETLER VE MARKA KATEGORİLERİ

I. MARKA OLABİLECEK İŞARETLER.....	21
1. Bir “İşaret”in Mevcut Olması Koşulu.....	22
2. Ayırd Edici Olma Koşulu.....	22
A. Genel Olarak.....	22
B. Ayırd Ediciliği Bulunmayan İşaretler	26
a. Tanımlayıcı İşaretler.....	26
b. Çok Anımlı Sözcükler	27
c. Grametik Eşdeğerler	31
d. Fonetik Eşdeğerler.....	31
C. Başlangıçtan Beri Ayırd Edici İşaretler	32
D. Kullanım Yoluyla Sonradan Ayırd Edici Hale Gelen İşaretler	32
a. Genel Olarak Ayırd Edici Hale Gelme	33
b. Kompozit Markaları Oluşturan Kısımların da Kullanım Yoluyla Ayırd Edicilik Kazanabilmesi.....	49

c. Ayırd Edici Hale Gelme İddiasının Hangi Tarih İtibarıyla İnceleneceği Hususu	49
3. Grafik Temsil Koşulu.....	57
II. MARKA ÇEŞİTLERİ	59
1. Sözcük Markaları.....	59
2. Harfler, Sayılar, Harf ve Sayı Kombinasyonları.....	60
3. Desenler, İki Boyutlu Şekiller, Logo ve Amblemler	63
4. Kişi Adları	65
5. Coğrafi Yer Adları.....	67
6. Sloganlar.....	69
7. Renkler	71
8. Ses Markaları.....	75
9. Koku ve Tat Markaları	77
10. Üç Boyutlu Şekiller	79
11. Olay (etkinlik) Markaları.....	84
12. Hareket Markaları	84
13. Merchandising Markaları.....	84
14. Hologram Markaları	85
15. Koruma Markaları.....	85
16. İnternet Alan Adı Markaları	86
17. Pozisyon Markaları.....	87

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

MARKANIN TESCİL BAŞVURUSU VE TESCİLİ

I. GENEL OLARAK	89
II. MARKA TESCİL BAŞVURUSU	90
III. MARKANIN TESCİLİ İÇİN BAŞVURUDA BULUNABİLECEK KİMSELER	90
IV. MARKA VEKİLİNE TEBLİGAT YAPILMASI	92
V. MARKA VEKİLLERİ TARAFINDAN TEMSİL.....	92
VI. TESCİL BAŞVURU USULÜ	92
VII. RÜÇHAN HAKKI	93

1. Başvuru Rüçhanı	94
2. Sergi(Fuar) Rüçhanı.....	95
VIII. BAŞVURUNUN SINIFLANDIRILMASI	97
IX. BAŞVURUNUN İNCELENMESİ	98
1. Şekli İnceleme	98
2. Rüçhan Talebi Yönünden İnceleme.....	98
3. Başvuru Yapma Hakkı Yönünden İnceleme.....	99
4. Mutlak Red Nedenleri Yönünden İnceleme	99
5. Paris Sözleşmesi Gereği Menşe Ülkede Tescilli Markalar Yönünden Türkiye’de de Tescil Zorunluluğu Hususu	99
A. Kazanılmış Haklar.....	100
B. Ayırd Ediciliğinin Bulunmaması.....	100
C. Ahlaka ve Kamu Düzenine Aykırı Olması	100
6. TPE’nün Bir Dava Sonucunu Bekletici Mesele Yapıp Yapamayacağı Sorunu.....	102
X. BAŞVURUNUN BÖLÜNMESİ.....	102
XI. BAŞVURUNUN YAYINLANMASI	103
XII. GÖRÜŞ VE İTİRAZLARIN BİLDİRİLMESİ	104
XIII. İTİRAZLARIN TPE TARAFINDAN İNCELENMESİ.....	104
XIV. TPE KARARLARINA İTİRAZ.....	105
XV. YİDK KARARINA KARŞI İPTAL DAVASI AÇILMASI	106
XVI. BASİT YANLIŞLIKLARIN DÜZELTİLMESİ	106
XVII. TPE’NİN RE’SEN TERKİN YETKİSİNİN OLMAMASI.....	107

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BAŞVURUNUN İNCELENMESİ: MUTLAK VE NİSPİ RED NEDENLERİ

I. MARKA TESCİLİNDE MUTLAK RED NEDENLERİ (KHK MD. 7)	109
1. Madde Kapsamına Girmeyen İşaretler (md. 7/1-a)	109
A. Soyut Ayırd Ediciliği Bulunmayan İşaretler.....	110
B. Çizimle Görüntülenemeyen, Baskı ile Çoğaltılamayan İşaretler	111
2. Tescil Edilmiş veya Tescil Başvurusu Yapılmış Bir Marka veya İşaret ile Aynı veya Ayırd Edilemeyecek Kadar Benzer Olan Markalar (md. 7/1-b)	112

A. “Aynı” veya “Ayırd Edilemeyecek Kadar Benzer” Markalar.....	112
B. Markaların “Ayırd Edilemeyecek Kadar Benzer” ya da “Benzer” Olmasının Önemi (7/1-b ya da 8/1-b incelemesi)	118
3. Tanımlayıcı Markalar(KHK md. 7/1-c).....	123
A. Genel Olarak.....	123
B. Yabancı Dildeki Tanımlayıcı Markalar.....	134
C. Kullanım Yoluyla Ayırd Edici Hale Gelme	141
D. Kullanım Yoluyla Ayırd Edicilik ve Karıştırma İhtimali (Eski KHK 7-son Savunması)	143
E. Kullanım Yoluyla Ayırd Edicilik Savunması ile Gerçek Hak Sahipliği'nin Aşılıp Aşılamayacağı Sorunu.....	146
F. Tanımlayıcılığa Bağlı Mutlak Tescil Engelinin Seri Marka Yoluyla Aşılıp Aşılamayacağı.....	147
4. Ticaret Alanında Herkes Tarafından Kullanılan İşaretler.....	149
5. Malın Şeklinden, Özgün Yapısından Kaynaklanan İşaretler.....	150
A. Malın Özgün Doğal Yapısından Ortaya Çıkan Şekiller.....	151
B. Bir Teknik Sonucu Elde Etmek İçin Zorunlu Olan (Fonksiyonel) Şekiller.....	153
C. Kendine Malın Şeklini veya Mala Asli Değerini Veren İşaretler.....	155
6. Halkı Yanıltacak Markalar.....	156
7. Paris Sözleşmesinin 2. Mükerrer 6. Maddesine Göre Reddedilecek Markalar	162
8. Kamuyu İlgilendiren ve Halka Mal Olmuş Tarihi ve Kültürel Değerler ...	164
9. Tanınmış Markalar	164
A. Genel Olarak.....	165
B. Tanınmış Markalar İçin Öngörülen Koruma Biçimleri.....	171
a. Tescil Engeli Olarak Koruma	171
b. Hükümsüzlük Nedeni Olarak Koruma	171
c. Tecavüze Karşı Koruma	171
C. Tescilsiz Tanınmış Markalar	172
D. Tanınmışlığın Ne Şekilde Belirleneceği Sorunu	173
E. Tanınmışlık Konusundaki WIPO Kriterleri.....	176
a. Toplumun İlgili Kesiminde Markanın Tanınma Derecesi.....	177
b. Markanın Kullanıldığı Coğrafi Alan, Kullanım Süresi ve Kullanımın Derecesi.....	179
c. Marka Promosyonlarının Kapsadığı Coğrafi Alan, Promosyonların Süresi ve Derecesi.....	180

d.	Markanın Tanınmışlığını ya da Kullanım Derecesini Yansıtacak Derecedeki Tescillerin ya da Tescil Başvurularının Kapsadığı Coğrafi Alan.....	181
e.	Markanın Yetkili Makamlar tarafından Tanınmış Marka Olarak Kabulüne Dair Başarılı Uygulama Örnekleri.....	182
f.	Marka Değeri.....	182
F.	WIPO Kriterlerinin Değerlendirilmesi	182
G.	Tanınmışlığın Tespitinde Kullanılabilecek Diğer Göstergeler.....	182
a.	Markanın İhdas ve Tescil Tarihi ile Kullanımının Eskiliği.....	183
b.	Lisans veya Franchise Yoluyla Açılan Mağaza Sayısı	183
c.	Şube Sayısı.....	183
d.	Web Sitesinin İnternette Günlük Ortalama Ziyaretçi Sayısı.....	183
e.	İnternet Arama Motorlarında Aranma Sıklığı ve Sayısı	184
H.	Tanınmışlık İddiasının Hangi Tarih İtibarıyla Araştırılacağı Hususu ..	184
10.	Dini Değer ve Sembolleri İçeren Markalar.....	185
11.	Kamu Düzenine ve Genel Ahlaka Aykırı Markalar	186
II.	MARKA TESCİLİNDE NİSPİ RED NEDENLERİ (KHK MD 8)	189
1.	Tescil Edilmiş veya Tescil Başvurusu Yapılmış Bir Marka veya İşaret ile Aynı olan ve Aynı Mal ve Hizmetleri Kapsayan Markalar (md. 8/1-a)	189
2.	Karıştırma İhtimaline Yol Açan Benzer Markalar (KHK md. 8/1-b).....	190
A.	Genel Olarak Karıştırma İhtimali.....	190
B.	“Güncel” veya “Satış Öncesi” ya da “Satış Sonrası” Karıştırma İhtimali.....	195
a.	Satış Öncesi Karıştırma İhtimali.....	196
b.	Satış Sonrası Karıştırma İhtimali.....	196
C.	Bilinçaltı (subliminal) Karıştırma İhtimali	198
D.	Karıştırma İhtimali İncelemesi.....	199
a.	Global Değerlendirme	199
b.	Markaların Aynı ya da Benzer Olup Olmadığı	202
i.	Görsel Benzerlik.....	203
ii.	İşitsel Benzerlik.....	204
iii.	Kavramsal Benzerlik.....	208
c.	Mal ve Hizmetlerin Aynı ya da Benzer Olup Olmadığı	212
d.	Mal ve Hizmet Bazında Kısmi Karıştırma İhtimali.....	227
e.	Ortalama Tüketicinin ve Dikkat Düzeyinin Belirlenmesi	228
f.	Markanın Ayrı Edicilik Derecesi	232
g.	Markanın Tanınmış Olup Olmaması.....	233

h. Markanın Asli ve Ayırd Edici Unsurları ile Jenerik Unsurlar	234
i. Markanın Başka Bir Markada Kombine Kullanımı Halinde Karıştırma İhtimali.....	248
ii. Coğrafi Yer Adları Yönünden Karıştırma İhtimali.....	251
iii. İsim-Soyisim Markaları Yönünden Karıştırma İhtimali.....	253
i. Karıştırma Konusunda “İhtimal”in Yeterli Oluşu	255
j. Çağırıştırma İhtimali	255
k. Dolaylı Karıştırma (İşletmesel Bağlantı İhtimali).....	256
l. Seri Markalar (Marka Ailesi).....	258
m. Markaların Piyasada Birlikte Varolması (Coexistence) ve Birlikte Varolma Anlaşmaları(Coexistence Agreements).....	264
n. Hatalı Tescillerin Mevcudiyetinin Sonuca Etkili Olmaması.....	267
o. Önceki Markanın Tanımlayıcı Olmasına Rağmen Hükümsüz Kılınmadıkça Dikkate Alınması	268
p. Önceki Marka Tescilleri Nedeniyle Kazanılmış Hak	269
q. Karıştırma İhtimali Konusunda Kesinleşmiş Mahkeme Kararının Mevcudiyeti	269
r. Önceki İki Ayrı Markanın Birlikte Dikkate Alınıp Alınamayacağı Sorunu	270
s. Karıştırma İhtimali Yaratma Kasdının Bulunmamasının Sonuca Etkili Olmaması.....	271
t. Ortalama Tüketicilerin Bir Kısımında Dahı Karıştırma İhtimalinin Varlığının Yeterli Olması.....	271
u. Karıştırma İhtimali Konusunda CJEU ve OHIM Tarafından Referans Yapılan Başlıca Karar ve İlkeler	272
i. Puma-Sabel Kararı (CJEU C-251/95)	272
ii. Canon-Metro GM Kararı (CJEU C-39/97)	273
iii. Lloyd Schuhfabrik – Klijsen Handel Kararı (CJEU C-425/98)	274
v. Sınıf Benzerliği ve Karıştırma İhtimali Hususunda Bilirkişi İncelemesi	275
i. Bilirkişiye Başvurmanın Gerçekten Gerekli Olup Olmadığı...275	
ii. Uzman Görüşü Adı Altında Hukuki Mütalaa İbrazı Sorunu...280	
w. Mahkeme Kararına Tarafların Marka Görünümlerinin Eklenip Eklenemeyeceği Sorunu.....	281
3. Ticari Vekil veya Temsilcinin İzinsiz Olarak Markayı Kendi Adına Tescil Ettirmesi (KHK md. 8/2).....	283
4. Tescilsiz Markanın ya da İşaretin, Gerçek Hak Sahibinin İzni Dışında Tescil Ettirilmesi (KHK md. 8/3)	285

5. KHK'nin 8/4. Maddesine Göre Markanın Toplumda Ulaştığı Tanınmışlık Düzeyi Nedeniyle Sulandırma Halleri	290
A. Genel Olarak "Sulandırma" (dilution).....	290
B. "Haklı Bir Neden Olmaksızın" (Without Due Cause) İbaresini.....	303
C. Sulandırma Halleri.....	304
a. Haksız Yararlanma (Unfair Advantage, Free-Riding, Parasitism)..	307
b. Markanın Ayırd Edici Karakterinin Zedelenmesi (Blurring, Whittling-Away)	309
c. Markanın (tanınmışlığına) İtibarına Zarar Verilmesi (Tarnishment, Degradation)	311
D. Sulandırma Hallerinin Her Somut Olayda Mahkemece İncelenmesi Gereği.....	313
E. Sulandırma Hallerinin Her Marka İçin Ayrı Ayrı İncelenmesi Gereği	319
6. Başkasına Ait İsim, Fotoğraf, Telif Hakkı veya, Sınai Mülkiyet Hakkına İlişkin Tescil	320
A. Başkasına Ait İsim	320
B. Başkasına Ait Fotoğraf.....	321
C. Başkasına Ait Telif hakkı	322
D. Başkasına Ait Sınai Mülkiyet Hakkı	323
7. Nispi Red Nedenlerine Dayalı İtirazda Bulunanın Kendi Markasını Kullanma Şartının Aranıp Aranmayacağı.....	324

BEŞİNCİ BÖLÜM

MARKANIN SİCİLE KAYDI (TESCİL)

I. MARKANIN SİCİLE KAYDININ YAPILMASI	325
II. KORUMA SÜRESİ.....	326
III. MARKANIN YENİLENMESİ	326

ALTINCI BÖLÜM

MARKA HAKKININ ELDE EDİLMESİ, KAPSAMI VE KORUNMASI

I. MARKA HAKKININ ELDE EDİLMESİ	329
1. Tescil İlkesi	329
2. Gerçek Hak Sahipliği	332

3. Teklik İlkesi ve Aynı Markanın Birden Fazla Sahibinin Olup Olmayacağı Sorunu.....	336
II. MARKA TESCİLİNDEN DOĞAN HAKLARIN KAPSAMI.....	342
1. Genel Olarak	342
2. Markasal Kullanım	344
3. Markanın Ticaret Ünvanında Çekirdek Unsur Olarak Yer Alması Nedeniyle Ünvan Terkini.....	349
4. Ünvan Tescilinin, Marka Tescilinden Önce Olması ve Ünvan Sahibinin Eskiye Dayalı Kullanım Hali	352
5. Ünvan Tescilinin Üzerinden Uzun Bir Süre Geçmiş Olması Hali.....	352
6. Ünvan Tescili Yönünden Sessiz Kalma Yoluyla Hak Kaybının, İnternet Alan Adı Bakımından da Söz Konusu Olması	352
7. Tescilli Ticaret Ünvanının Markasal Kullanımı.....	353
8. Markanın, Kötüniyetli Olarak Tescil Ettirilen Tasarım Tescil Belgesine Dayalı Olarak Kullanımı	356
9. Markanın Tescil Belgesinde Yer Aldığı Şeklinden Farklı Kullanımı	359
10. Marka ve Coğrafi İşaret İlişkisi	361

YEDİNCİ BÖLÜM

MARKA HAKKINA TECAVÜZ

I. MARKA HAKKINA TECAVÜZ SAYILAN HALLER.....	367
1. Tescilli Markanın Aynısını Kullanarak Marka Hakkına Tecavüz (KHK md. 61/1-b ve 9/1-a).....	367
2. Tescilli Markanın Aynısını veya Ayırd edilemeyecek Derecede Benzerini Kullanmak Suretiyle Markayı Taklit Etmek	372
A. KHK'nin 9/1a ve 61/1-b Maddelerinin Karşılaştırılması	372
B. Taklit (veya sahte) Mal Kavramı.....	372
3. Tescilli Marka ile Karıştırılma İhtimali Yaratarak Marka Hakkına Tecavüz (KHK md. 9/1-b).....	374
4. Tescilli Tanınmış Markanın Sulandırılması ve Markanın Tanınmışlığından Haksız yararlanma Yoluyla Marka Hakkına Tecavüz(KHK 9/1-c)	384
5. Marka Hakkına Tecavüz Oluşturan Malın Ticaretini Yapmak (KHK md. 61/1-c)	385
6. İşaretin Mal veya Ambalajı Üzerine Konulması. (KHK md. 9/2-a)	387

7. İşareti Taşıyan Malın Piyasaya Sürülmesi veya Bu Amaçla Stoklanması, Teslim Edilebileceğinin Teklif Edilmesi veya O İşaret Altında Hizmetlerin Sunulması veya Sağlanması (KHK md. 9/2-b).....	388
8. İşareti Taşıyan Malın Gümrük Bölgesine Girmesi, Gümrükçe Onaylanmış Bir İşlem veya Kullanıma Tabi Tutulması (KHK md. 9/2-c).....	389
A. Transit Geçişler.....	391
B. Gümrükte Ele Geçen Mallar Nedeniyle Hukuki Sorumluluk	395
a. Taklit Malı Üreten Kimsenin Sorumluluğu.....	396
b. Taklit Malı İhraç İçin Gümrüğe Sevkedilen veya İthal Eden Kimselerin Sorumluluğu.....	396
c. Gümrük Müşavirlerinin, Komisyoncularının ve Acentelerinin Sorumluluğu	398
d. Taşıyıcı Firmaların Sorumluluğu.....	401
e. Dış Ticaret Şirketlerinin Sorumluluğu	404
C. Gümrükte Ele Geçen Mallar Nedeniyle Tazminat.....	404
D. Gümrük Depolama ve Sundurma Ücretleri	409
9. İşaretin, Teşebbüsün İş Evrakı ve Reklamlarında Kullanılması (KHK md. 9/2-d).....	410
10. Tescilli Markanın Ticari Etki Yaratacak şekilde İnternet Ortamında Kullanılması (KHK md. 9/2-e)	414
A. Markayı İnternette Kullanan Kişinin Meşru Bir Bağlantısı Olmaması.....	414
B. Kullanımının, “Ticari Etki” Yaratacak Biçimde Olması.....	415
C. Markayı Oluşturan İşaretin Aynısının ya da Benzerinin İnternet Ortamında “Alan Adı ” Olarak Kullanılması.....	416
D. Markanın, İnternet Arama Motorlarında, Adwords Reklam Sisteminde Sponsor Bağlantı Biçiminde, “Yönlendirici kod” veya “Anahtar Sözcük” olarak kullanılması	420
E. Marka ile İnternet Sayfasının İçeriğinin Aynı veya Benzer Mal ve/veya Hizmetleri İçermesi.....	424
F. Markaya Tecavüz Oluşturduğu İddia Edilen İnternet Alan Adının, Davalıya Ait Ticaret Unvanının Çekirdek Unsuru Olması.....	426
G. İnternet Ortamındaki Marka Hakkı İhlalleri ve Bu İhlallerden Dolayı Sorumluluk.....	428
a. İnternet Ortamındaki Aktörler (süjeler).....	428
aa. İçerik sağlayıcılar	428
ab. Yer sağlayıcılar	429
ac. Erişim Sağlayıcılar.....	430

ad. Kullanıcı ve Toplu Kullanıcılar	430
ae. İnternet Arama Motorları	431
b. İnternet Ortamındaki Marka İhlallerinden Dolayı Sorumluluk	431
ba. Genel olarak	431
bb. 5833 sayılı yasa öncesi ve sonrası	432
bc. 5846 ve 5651 sayılı yasalar ile getirilen düzenleme : Uyar ve Kaldır (notice and take down) Yöntemi	436
bd. İnternet Servis Sağlayıcıların (ISS) faaliyetleri	437
be. Sorumluluğun Belirlenmesi ve Sorumluluktan Kurtulma	437
11. Marka Sahibi Tarafından Lisans Yoluyla Verilmiş Hakları İzinsiz Genişletmek veya Bu Hakları Üçüncü Kişilere Devretmek (KHK md. 61/1-d)	444
A. Süre Bakımından Genişletme	444
B. Miktar Bakımından Genişletme	446
C. Yer Bakımından Genişletme	447
D. İzinsiz Olarak Alt Lisans Verilmesi	447
E. Lisans Kapsamındaki Orijinal Malları Satmaları İçin 3. Kişilere Devretmek	447
F. Mal ve Hizmet Kalitesi Bakımından Lisans Sözleşmesine Aykırılık....	448
G. Markanın Lisans Sözleşmesinde Yer Aldığından Farklı Şekilde Kullanılması	448
H. Markanın, Lisans Sözleşmesinde Öngörülen Farklı Olarak ve Şube Görüntüsü Verecek Biçimde Kullanılması.....	449
I. Diğer Sözleşmeye Aykırılık Hallerinin Genel Hükümlere Tabi Olması	449
12. Tescil Kapsamının Aşılarak Kullanılması	449
A. Markanın Tescilli Olduğundan Farklı Kullanımı.....	450
B. Tescilin Kapsadığı Mal ve Hizmetler Bakımından Aşkın Kullanım.....	450
II. KARŞILAŞTIRMALI REKLAMLAR VE KARŞILAŞTIRMA LİSTELERİ KULLANILMASI	451
III. TESCİLLİ MARKA HAKKINA TECAVÜZ OLUŞTURMAMA KLA BİRLİKTE HAKSIZ REKABET SAYILAN BAŞLICA EYLEMLER.....	454
1. Tescilsiz Markaya Tecavüz Nedeniyle Haksız Rekabet	455
2. Diğer Başlıca Haksız Rekabet Halleri.....	456
A. Ürün ya da Ambalaj Benzerliği Nedeniyle Haksız Rekabet	456
B. Boş LPG Tüpleri Nedeniyle Haksız Rekabet	458
C. Futbol Kulüpleriyle Özdeşleşen Renklerin, Sloganların İltibas Yaratacak Şekilde Kullanılması	461

D. İnternet Alan Adlarının Birer “Tanıtma İşareti” Niteliğinde Olup Olmadığı ve Alan Adı Yoluyla Haksız Rekabet.....	465
E. İnternet Web Sitesinin Taklit Edilmesi Yoluyla Haksız Rekabet.....	466
F. Aldatıcı Reklamlar.....	467
G. Markayı, Marka Sahibi İşletmeyi Kötülemek, İciticisi, Küçük Düşürücü Hal ve Hareketlerde Bulunmak.....	467
H. Haksız Rekabet nedeniyle Açılacak Davalarda Görevli ve Yetkili Mahkeme	468
IV. MARKA HAKKINA TECAVÜZ NEDENİYLE AÇILAN DAVALARDA BEKLENMESİ GEREKEN HALLER.....	469
1. Davacının Marka Tescil Başvuru Sonucu.....	469
2. Davalının Dava Tarihinden Önce Yapılmış Marka Tescil Başvurusunun Mevcut Olması	469
3. Davacının Markası Aleyhinde Açılmış Bir Hükümsüzlük Davasının Mevcut Olması.....	470
4. Ceza Mahkemesi Kararının Beklenip Beklenmeyeceği Sorunu	471

SEKİZİNCİ BÖLÜM

MARKA HAKKININ SINIRLARI VE TECAVÜZ DAVALARINDA SAVUNMALAR

I. MARKA HAKKININ TÜKENMESİ	479
1. Genel olarak.....	479
2. Tükenme Çeşitleri.....	481
A. Ülkesel Tükenme	481
B. Bölgesel Tükenme	481
C. Uluslararası Tükenme	481
3. Türkiye’deki Durum.....	482
4. Gri Piyasa	483
5. Paralel İthalat.....	484
6. Tekrar İthalat	492
7. Bayiiler ya da Diğer Perakende Satıcılar Tarafından Tükenmeye Konu Malların Reklam ve Tanıtımının Yapılması.....	492
8. Kötüleştirme ve Değiştirme Hallerinde Tükenme İlkesinin Uygulanmaması	493
9. Yeniden Paketleme ve Markalama	496

II.	HUKUKA UYGUN KULLANIM SAVUNMASI (KHK MD. 12)	499
III.	DİĞER SAVUNMALAR.....	518
1.	Gerçek Hak Sahipliği Savunması	518
2.	Marka Üzerinde Müşterek Hak Sahipliği Savunması.....	521
A.	Miras Nedeniyle Müşterek Marka Sahipliği Halinde Tecavüzün Söz Konusu Olmaması.....	521
B.	Geçmişteki Ortaklık Nedeniyle Müşterek Marka Sahipliği Halinde Tecavüzün Söz Konusu Olmaması	523
3.	Markadaki Tali ve Jenerik Unsurun Kullanılması	524
4.	İdari Makamlardan İzin Alındığı Savunması.....	526
5.	Süsleme (Dekoratif Kullanım) Savunması.....	527
6.	Tescile Dayalı Kullanım Savunması.....	532
7.	Kullanımın Markasal Olmadığı Savunması.....	535
8.	Kötüniyetli Tescile Dayanılarak, Orijinal Malların Türkiye'ye İthalinin Engellenemeyeceği Savunması	538
9.	Markanın Jenerik Hale Geldiği ve Cins Adı Olarak Kullanıldığı Savunması	541

DOKUZUNCU BÖLÜM

MARKA VE MARKA BAŞVURUSU İLE İLGİLİ HUKUKİ İŞLEMLER

I.	GENEL OLARAK.....	543
II.	MARKANIN DEVRİ	544
1.	Genel Olarak Marka Devri	544
2.	Karıştırma İhtimali Yaratan Devirler	549
3.	Halkı Yanılıya Düşürebilecek Devirler	549
4.	Devir Nedeniyle Eylemin Hukuka Uygun Hale Gelip Gelmeyeceği.....	550
5.	Muvazaalı, Kötüniyetli, Yetkisiz veya Geçersiz Devirler	551
6.	Devir İşleminin TPE Siciline Kaydı	551
7.	Dava Açılmadan Önce Markanın Devri	554
8.	Dava Açıldıktan Sonra Markanın Devri.....	555
9.	Mahkemece Hükümsüzlüğüne Karar Verildikten Sonra Markanın Devri.....	561

10. Sicile Kaydedilmeyen Marka Devri Halinde, Hükümsüzlük Davasının Kime Karşı Açılacağı Sorunu.....	563
11. Yargılama Sırasında Markanın Devri Halinde Taraf Değişikliği	563
12. Marka Devri Nedeniyle, Devralan Kişiyeye Karşı Ayrı Bir Dava Açılmış Olması.....	564
13. Ticari Vekil veya Temsilci Adına Tescilli Markanın Devri.....	564
14. Mahkeme Kararı ile Devir	565
15. Marka üzerinde Ortak Hak sahipliği Nedeniyle Marka Devrinin Mümkün Olmaması.....	566
16. Hükümsüzlük Kararı Verilen Bir Markanın Devrinin İstenip İstenemeyeceği.....	567
17. Hacizli Markanın Devri.....	567
III. MARKANIN MİRAS YOLUYLA İNTİKALİ.....	567
IV. MARKANIN HACZİ.....	568
V. MARKANIN TEMİNAT OLARAK GÖSTERİLMESİ (MARKANIN REHNİ).....	571
VI. LİSANS VERİLMESİ.....	573
1. İnhisari Olmayan Lisans (Basit/Adi Lisans)	575
2. İnhisari (Münhasır) Lisans.....	576
3. Lisans Sahiplerinin Dava Açma Yetkisi.....	576
A. İnhisari (Münhasır) Lisans Sahibinin Dava Açma Yetkisi.....	576
B. İnhisari (Münhasır) Olmayan Lisans Sahibinin Dava Açma Yetkisi ...	579
C. Marka Lisans Sözleşmesine Dayalı Dava Açma Yetkisi Olmasa Bile Haksız Rekabet Hükümlerine Göre Dava Açılabilmesi.....	581
4. Lisans Sözleşmesinin Geçersizliği.....	582

ONUNCU BÖLÜM

MARKA HAKKINA TECAVÜZ HALİNDE AÇILABİLECEK DAVALAR

I. MARKA HAKKINA TECAVÜZÜN TESPİTİ DAVASI.....	583
II. MARKA HAKKINA TECAVÜZÜN DURDURULMASI VE ÖNLENMESİ (MEN) DAVASI.....	584
1. Genel Olarak	584
2. Davacı	587

3. Davalı	589
4. Men Davasının Açılabilceği Süre.....	593
5. Tecavüzün Men'i Davalarında Görevli ve Yetkili Mahkeme	593
6. Franchise Sözleşmelerinden Kaynaklanan Davalarda Görev Sorunu.....	597
7. Hükümsüzlük Davası ile Tecavüze Dayalı Davaların Birlikte Açılması Halinde Yetki Sorunu	600
III. MARKA HAKKINA TECAVÜZÜN GİDERİLMESİ(REF'İ) DAVASI	601
1. Genel Olarak	601
2. Tecavüzün Giderilmesi (Ref) Davasını Açabilecek Kimseler.....	602
3. Tecavüzün Giderilmesi (Ref) Davasının Açılabilceği Kimseler.....	602
4. Tecavüzün Giderilmesi (Ref) Davasının Açılabilceği Süre	603
5. Tecavüzün Giderilmesi Davasında Görevli ve Yetkili Mahkeme.....	603
IV. TAZMİNAT DAVALARI	606
1. Genel olarak Tazminat Sorumluluğu.....	606
2. Taklit Malların Ticari Dolaşımını Sağlamak ve Bu Malları herhangi Bir Şekilde Kullanmak.....	606
3. Maddi Tazminat Davası.....	608
A. Genel Olarak	608
B. Kusur Şartı.....	610
C. Tazminat Hesabı.....	612
D. Yoksun Kalınan Kar Seçeneklerine Göre Hesaplama.....	620
a. Marka Sahibinin Muhtemel Geliri (KHK md. 66/1-a).....	620
b. Mütecavizin Geliri (KHK md. 66/1-b)	624
c. Lisans Örneksemesi (KHK md. 66/1-c).....	626
E. Yabancı Para Üzerinden Tazminata Hükmolunması	632
F. Zarar Miktarının Hakim Tarafından Takdiri	633
G. Yoksun Kalınan Kazancın 67. Maddeye Göre Artırılması.....	634
H. Maddi Tazminat Davasının Tarafları.....	636
a. Davacı.....	636
b. Davalı.....	637
ba. Davanın Mütecavize Karşı Açılması.....	637
bb. Taklit Mal Satan Kimselerin Müteselsil Sorumluluğu ve Rücu.....	638
bc. Dava Açılmayacak Kişiler	640
4. Manevi Tazminat Davası.....	640
5. İtibar Tazminatı.....	646

6. Tazminat Davalarında Görevli ve Yetkili Mahkeme	650
V. MARKA HAKKINA TECAVÜZ NEDENİYLE AÇILACAK DAVALARDA ZAMANAŞIMI	653
VI. MARKA HAKKINA TECAVÜZÜN İSPATI	655
VII. MARKA HAKKINA TECAVÜZ HALİNDE YAPILABİLECEK TALEPLER	656
1. Delillerin Tespiti (KHK md. 75)	656
2. İhtiyati Tedbir Talebi (KHK md. 76).....	658
A. İhtiyati Tedbir Talebinin Yapılması ve İncelenmesi.....	658
B. Verilebilecek İhtiyati Tedbirin Niteliği ve Gerekçe.....	662
C. İhtiyati Tedbir Kararına Karşı İtiraz ve Temyiz.....	669
a. Yüze Karşı Verilen İhtiyati Tedbir Kararları	669
b. Yoklukta Verilen İhtiyati Tedbir Kararları.....	670
c. İhtiyati Tedbir Talebinin Reddi Kararları	671
D. Haksız İhtiyati Tedbirden Dolayı Sorumluluk.....	671
3. El Koyma Talebi (md. 62/1-c)	674
4. Gümrükte El Koyma Talebi (KHK md 79).....	677
5. Bilgi Talebi (KHK md 65).....	680
6. El Konulan Ürünler Üzerinde Mülkiyet Hakkı Tanınması Talebi (KHK md. 62/d)	682
7. El Konulan Ürünlerin İmhası Talebi (KHK md. 62/1-e).....	684
8. Hükmün İlgililere Tebliği ve İlanı Talebi (KHK md. 62/f ve 72)	687
9. Marka Hakkına Tecavüzün Devamını Önlemek Üzere Tedbirlerin Alınması(KHK md. 62/e).....	689
10. İnternet Alan Adının Terkini.....	689
11. İnternet Sitesine Erişimin Durdurulması ve Engellenmesi.....	691

ONBİRİNCİ BÖLÜM

SESSİZ KALMA YOLUYLA HAK KAYBI

I. KAVRAM VE HUKUKİ DÜZENLEMELER.....	693
II. SESSİZ KALMA YOLUYLA HAK KAYBININ KOŞULLARI.....	695
1. Haberdar Olma Koşulu.....	695
2. Sessiz Kalma Koşulu	696
3. Süre Koşulu.....	697

4. İyiniyetli Olma Koşulu.....	698
III. SESSİZ KALMA YOLUYLA “KİSMİ” HAK KAYBI	704
IV. MUTLAK RED NEDENLERİNE DAYALI HALLERDE SESSİZ KALMA YOLUYLA HAK KAYBININ SÖZ KONUSU OLMAMASI	705
V. KULLANMAMA NEDENİYLE HÜKÜMSÜZLÜK DAVALARINDA DA SESSİZ KALMA YOLUYLA HAK KAYBININ SÖZ KONUSU OLMAMASI	707
VI. TESCİLSİZ KULLANIMA SESSİZ KALINMA DURUMUNDA BU SÜRENİN, HÜKÜMSÜZLÜK DAVASI BAKIMINDAN SESSİZ KALMA SÜRESİ İLE BİRLEŞTİRİLEMESİ	708
VII. SESSİZ KALMA YOLUYLA HAK KAYBININ RE’SEN DİKKATE ALINIP ALINAMAYACAĞI SORUNU	709
VIII. SESSİZ KALMA YOLUYLA HAK KAYBININ SONUÇLARI.....	710

ONİKİNCİ BÖLÜM DİĞER DAVALAR

I. MARKA HAKKINA TECAVÜZÜN OLMADIĞININ TESPİTİ DAVASI.....	711
II. MARKANIN TANINMIŞLIĞININ TESPİTİ DAVASI.....	715
1. Tanınmışlığın Tespiti Davası Açılabilmesi İçin TPE’ye İdari Başvuru Gerekip Gerekmediği Sorunu.....	715
2. Sadece TPE Nezdinde Tescilli Markalar İçin Tanınmışlığın Tespiti Talebinde Bulunulabilmesi.....	718
3. “KHK’nin 8/4. Madde Anlamında Tanınmışlığın Tespitine” Biçiminde Karar Verilip Verilemeyeceği	719
4. Tanınmışlığın Tespiti Taleplerinde TPE İnceleme Kriterleri.....	720
5. Yetkili ve Görevli Mahkeme	721
III. TPE YİDK KARARLARININ İPTALİ DAVASI	722
1. Genel Olarak	722
2. Dava Açma Süresi.....	723
3. TPE YİDK Kararlarına Karşı Açılacak İptal Davalarında Yetkili ve Görevli Mahkeme.....	723
IV. MARKANIN DEVRİ DAVASI	724
V. MARKA DEVİR SÖZLEŞMESİNİN HÜKÜMSÜZLÜĞÜNÜN TESPİTİ VE MARKA DEVRİNİN İPTALİ DAVASI	725

VI. MARKA LİSANS SÖZLEŞMESİNİN FESİH VE HÜKÜMSÜZLÜĞÜNÜN TESPİTİ DAVASI	728
VII. MARKA KULLANIM YETKİSİ VEREN SÖZLEŞMELERİN HAKSIZ FESHİ NEDENİYLE TAZMİNAT DAVALARI.....	729
VIII. KAYIT İPTAL VE TESCİL DAVASI.....	730
IX. GÜMRÜKTE HAKSIZ EL KOYMA NEDENİYLE TAZMİNAT DAVASI.....	731

ONÜÇÜNCÜ BÖLÜM

MARKA HAKKININ SONA ERMESİ VE MARKANIN HÜKÜMSÜZLÜĞÜ

I. MARKA HAKKININ SONA ERMESİ.....	733
1. Markanın Yenilenmemesi.....	733
2. Vazgeçme.....	737
3. Markanın Hükümsüzlüğüne Karar Verilmesi.....	738
II. MARKANIN HÜKÜMSÜZLÜĞÜ.....	739
1. Hükümsüzlük Nedenleri.....	739
A. 7. Maddede Sayılan Haller (Mutlak Red Nedenleri-KHK md. 42/1-a).....	740
B. 8. Maddede Sayılan Haller (Nispi Red Nedenleri - KHK md. 42/1-b).....	740
a. Ortak Markaların ya da Garanti Markalarının Sona Ermesinden Sonra Aynı veya Benzer Marka İçin Tescil Başvurusu.....	741
b. Koruma Süresi Dolup Yenilenmeyen Markaların Aynısı ve Benzeri Marka Tescili.....	741
C. Kullanmama Nedeniyle Hükümsüzlük (KHK md. 42/1-c).....	742
a. “Kullanma” Kavramı.....	742
b. Kullanımın Gerçekleştiği Yer.....	746
c. Markanın Tescilli Olduğu Mal ve/veya Hizmetlerde Kullanılması.....	749
d. Markanın Tescilli Olduğu Mal ve/veya Hizmetlerin “Reklam ve Tanıtımlarında” Kullanılması.....	750
e. Tescilli Markanın Ayırt Edici Karakterini Değiştirmeden Markanın Farklı Unsurlarla Kullanılması.....	750

f. Markanın Yalnız İhracat Amacıyla Mal ya da Ambalajlarında Kullanılması.....	752
g. Markanın, Marka Sahibinin İzni ile Kullanılması.....	753
h. Markayı Taşıyan Malın İthali.....	754
i. Kullanımın “Ciddi” Olması.....	754
j. Markanın Kullanılmamasının Haklı Bir Nedene Dayanması	756
k. 14. Madde Anlamında Kullanma Sayılmayan Haller	758
l. 5 Yıllık Sürenin Başlangıcı ve Hesaplanması	760
m. Kullanmama Halinin, Bir “Hükümsüzlük Sebebi” Olması ve “Def’i” Olarak İleri Sürülememesi	763
n. Markanın Kullanıldığıнын ya da Kullanılmadığıнын İspatı	764
na. İspat Yükü	764
nb. İspat Araçları	765
nc. Benzer Mal veya Hizmetler Bakımından da Kullanımın İspatının Gerekli Oluşu.....	769
o. Tanınmış Markaların da Kullanılması Zorunluluğu.....	770
p. Kullanmama Nedeniyle Hükümsüzlüğün Sadece Kullanılmayan Sınıf ve Alt Sınıf Mal ve/veya Hizmetler İçin Söz Konusu Olması.....	771
D. Markanın Jenerik Ad Haline Gelmesi Nedeniyle Hükümsüzlük (KHK md. 42/1-d)	772
E. Markanın “Yanılıcı Hale Gelmesi” Nedeniyle Hükümsüzlük (KHK md. 42/1-d).....	779
F. Teknik Yönetmeliğe Aykırı Kullanım Nedeniyle Hükümsüzlük (KHK md. 42/1-f)	780
G. Kötüniyetli Tescil Nedeniyle Hükümsüzlük	781
a. Kötüniyetli Marka Tescili.....	781
b. Tescilli Markanın Kötüniyetle “Tasarım” Olarak Tescil Ettirilmesi	787
2. Kısmi Hükümsüzlük	789
3. Hükümsüzlük Davalarına İlişkin Usul Hükümleri.....	792
A. Hükümsüzlük Sebeplerinin Mahkemece Re’sen Dikkate Alınıp Alınamayacağı Sorunu	792
B. Marka Hükümsüzlüğü Davalarında Marka Tescil Edilebilirliğin Tartışılıp Tartışılmayacağı	795
C. Markanın TPE Nezdinde Tescilli Olması Gereği.....	795
a. Tescil Başvuru Aşamasındaki Markalar.....	795
b. Müddet Markalar	797
c. Türkiye’de Tescilli Olmayan Markalar.....	797

d. Hükümsüzlük Davasında Beklenmesi Gereken Haller	797
D. Hükümsüzlük Davasının Tarafları	798
a. Davacı.....	798
aa. Zarar Gören Kişiler.....	799
ab. Cumhuriyet Savcıları.....	805
ac. İlgili Resmi Makamlar	805
b. Davalı.....	807
E. Görevli Mahkeme	809
F. Yetkili Mahkeme.....	810
a. Tescilli Bir Markaya Dayanarak, Marka Sahibinin Açacağı Hükümsüzlük Davalarında Yetki	810
b. Tescilli Bir Marka Sahibi Olmayan Kişilerce Açılacak Hükümsüzlük Davalarında Yetki	812
G. Hükümsüzlük Davalarında Hak Düşürücü Süre.....	814
a. Kötüniyetli Tescil Halinde Hükümsüzlük Davasının Süreye bağlı Olmaksızın Açılabilmesi.....	816
b. Kullanmama Nedeniyle Hükümsüzlük Davasında Süre Sorunu ...	817
H. Hükümsüzlük Kararının Yerine Getirilmesi.....	819
I. Hükümsüzlük Kararlarının İlanının Mümkün Olup Olmadığı	820
J. Hükümsüzlük Kararının Geçmişe Etkisi.....	821
a. Genel Olarak Hükümsüzlük Kararının Geçmişe Etkili Olması	821
b. Geçmişe Yönelik Etkinin Sınırları	825
ba. Bazı Hükümsüzlük Hallerinde Geçmişe Etkinin Farklı Tarihten İtibaren Söz Konusu olması.....	825
bb. Markanın Hükümsüz Sayılmasından Önce, Bir Markaya Tecavüz Sebebiyle Verilen Hukuken Kesinleşmiş ve Uygulanmış Kararlar.....	829
bc. Markanın Hükümsüzlüğüne Karar Verilmeden Önce, Yapılmış ve Uygulanmış Sözleşmeler	830
bd. Marka Hükümsüz Kılınmadan Önce, Bu Markaya Dayanılarak Yapılan Hukuki ve Cezai Başvurular.....	831
SONSÖZ.....	835
EK 1: Karıştırma İhtimali Görülen Markalara Örnekler.....	837
EK 2 :Karıştırma İhtimali Görülmeyen Markalara Örnekler	844
KAYNAKÇA	847
KAVRAMA GÖRE ARAMA CETVELİ	857